

СЭРЭГШЭН БОЛОХО – БАГИНЬ ХҮСЭЛ

Эрэлхэг сэргэш, подполковник Дашбал Мункожаргаловта Оросой Юрэнхылгэш Владимир Путин «Алтан Одо» зүүлгэбэ. Агын талын Сагаан-Уула нутагта эдэ үдэрнүүдтэ хүлгээтэй. Оросой Герой Дашбал Мункожаргаловтай нутаг зон, түрэл гаралын декабриин 8-да сөнхир дэлгэсынгээ урда нуужа, сэргэшэдтэ гүрэнэй шагналнуудые баруулгын баяр ёһолол сэдхэхээ хүдэлэн байжа хараа, түрүү хүбүүгээрээ бахархан, баярлан байгаа. Бише Кремлин Эс ордной Георгиевско танхим соо Оросой Юрэнхылгэш Владимир Путинтай Оросой Геройнуудта «Алтан Одо» зүүлгэн тухайн сурбалжлагашдай бэлдэнэн хөөрөө дахин-дахин харанаб.

хоригшон хөөрэхэдөө, шабингаа Оросой Герой болошон ушараар омогорхол дүрэн байнаа ноунагуй.

Дугарма Батоболотова
Мункожаргалов Дашбалда зориулга

Буряадууд зугаадаггүй

Эхэ орон гэгэн ойлогсо Дашибалда тон нагнин угда шаартай юм. Дашибал гурба жэлэй саана улгы нотал Сагаан-Уулнгаа үргэн ехэ талыэ задаруун хоолойгоо орон дололон түрэнэн хубуун нутагтайнгаа алдар суута зоноор - Советск Союзай Герой Базар Ринчино болоон алдар суута мэргэн будагша, Улаан Тугай ордендо хүртэлэн Тогон Санжиев гэгшэдээр хара багалаа бахарха үндэлэн юм. Дашибал хувиун талын хүнэй эрхим шарар шэнхүүндэеэ эхин-гэ хүнтэй хамта бээдэ шэнгээн: ажалша, тэсэмэй, шэрхи, эрш хүсэтэй, эрэлхэг зоригтой. Эгээл эдэ үгэнүүдээр Оросой Герой болошон нутаг хубуугээ багшаанье зураглан магтана.

Эрэлхэг зоригтой гурбан ордентой

Буряад хубуунэйнай шагналаа абаха ээлжэнэ дүтлэб. «Оросой Холбоото Уласай Юрэнхылгэшин Зарлигар сэргэй уулига дүргээл үедөө эрэлхэг зориг ба баатаршалга гаргаланай түлөө Оросой Холбоото Уласай Геройн нэрэ ээргэ подполковник Мункожаргалов Дашбал Цырендоржиевич олгондоо», - гэгэн сонхол дулаад доосо омогорхол түрэлзэнини ойлогстой. Шагналай данса соохи эдэ хуурй мэдээлэлүүдэй саана дайнай түрүү зээгээд болошон хэдэн арбаад ушарнууд, баатар сэргэшин асарин шанга абари сан мэдээгэдэн. Харин мунөө тэрэ Кремлин ордон соохи хибс дээрүү таб байса алхан, шагналаа абахаа дүтлэб. Гойлойн хүүэ ителиин энгэртэ Юрэнхылгэш Алтан Одо зүүлгээдэ, ёһо соонь Эрэлхэг зоригтой гурбан орденной ба «Эсэгэ оройной үнэнэ багбалай түлөө» орденной II шатын медалиин дээхнүү бүрэлэн.

Дашибалэй энгэртэ ялалзан байхан шагнал бүхөн өөрөн түхээтэй. Бодод үзэт, Эрэлхэг зоригтой гурбан орден, үшөө тийхэдэ «Алтан Одо». Эрэлхэг зоригтой нэгшэе ордендо хүрэхын хүшэр хэ юм, харин Дашибал гурбейе абанай байна, харин оон шалгарнайгаага түлөө мунөө Орос гүрэнэй эгээ дээдэн тэмдэгтэ хүртэбэ бшуу! Мэргэн хөрхө, шанга эрилтэтай, удаариджа байхан хубүүдэйнгэ амин наһа аршалан хамгаалхыэ бододго командир Мункожаргаловые мэдэхэ, таниха сэргээд түрэнэй дээдэн шалгаруул хуртэлэн ёһорноо хүртэхынэ баталан тэмдгилэнэ.

Георгиевско танхим соо нуухаада, ямар юмэн тухай бодою байгаа гэж, Геройнай? Ами нэгэн алба хаажа ябахан сэргэш хүдэлтээ хамта зориг түгэлдэр хөрүгүдэе хээ тухай түсүүдээ толгойдоо болбосоруула байгаа ёһотой. Юб гэхэдэ зам мурөө тулшсан. Эсэ оройноого эрээдүйн түлөө нүүшынгээ амин болотор тэмсэээр балэн байхан сэргэш хүдэлтээ нэгэ ехэ гэр бүлэн гэгүүд мэтэ болохой хэ юм.

Ухибуун байхааа бэээ хоринон хубуун дундаа хургуулиин хүлээлэ Новосибирскын дээдэ сэргэй хүтэлбэрин училищи ядамгүй ороод, тэрэнэн орсондунгүүдтайгээр дүррэгэ гараан байха юм. Тэндэ хуржа байха үедөө хорилгонуудаа үргэлжлүүлжэ, дүршэл шадабария дээшлүүлээ. Сэргэй гэр тулалдаагаар Оросой хэмжээний Тэмсээд мүнэн медалда хүртэлэн байна, тиггэжэ 2016 оной декабрь нарада сэргэй гэр тулалдаагаар спортын мастерэй нэрэ зэргэтэй болоо. Училищи түрэхээний удаа Дашибал Мункожаргалов Суворовой ордендо II-дхи тусгаар Гвардейск десантно-доблголин бригадда алба хааха эхилээ. Сэргэй тусхай операцияин сонсогчолоно үдэрхөө хошо түрүү зээгээ байлдажа, үлгэнүүдээ жэншдүйгөөр гүйдээдэ байна.

Буряадууд зугаадаггүй – буряадууд илалта тулалдаа. Эдэ үгэнүүдэй эгүүридэ үнэн зүбэ: хаян арсаагүй. Дашибал Мункожаргаловэй мөн талааа эпинсчэ абачи Радна Дулузнов Эсэгэ орончо хамгаалгын дайнай үедэ Улаан Тугай ба Андар Солин гурбадхай шатын орденуудта хүртэлэн байна. 80-яад шахуу жэлэй саана, 1944 оной октябрь нарада Радна Дулузнов Мурманска можин дэбисхээ дээрэ дайсанай шабээлээд байхан Гадар обержо дүтлөөд, граната шаджэ усдахананайгаа түлөө Андар Солин гурбадхай шатын орденоор шагнагданан багбалай. Харин мунөө Дашибал Цырендоржиевич эрэлхэг зоригтой үзэ эсгэнгээ, мөн тийхэдэ Советск Союзай Герой Базар Ринчиноной аларта хэрэгүүдэ үргэлжлүүлэн абана.

Омогорхо дохкоор

Энгар соохиноо бөөмэйлжэ, Энхэрэн, анхаран тэнжээтэн Эжы абадань омогорхол.

Эльган газарта хульбэржэ, Элдин тоонтоодо үндэлэн Эхэ нутагтанай омогорхол.

Эрин зориг зүрхэндөө, Эрдэм балиг ухаандаа Эрэдэн абандань омогорхол.

Эхэ ордондо, тангаригтаа, Эрэлхэг баатар сэдхээдэ Эгүүридэ үнэншэн омогорхол.

Дайнай дүүрхэе хүлээдэ, Давмайхан тарнига үшадэг Даруухан эжыдэ дохкоор.

Дээдэн үндэр бурхадта, Дайда газарай эээдтэ Дабтана дор дохкоор.

Арьялан дайсаные Нунөөжэ, Амгалан байдал асарха Агуу хубүүдтэ дохкоор.

Сэдхээдэ омогорхол багтаажа, Сэмээдэ шамшарлэ шэнгээжэ, Сэргээдэ бэйрэлэ хүрээгээр.

Үндэр заяата тэнгэридээ, Улгы тоонто нутагтаа Бүсэхынэ сэргээжэ үргээгээр.

Энхэ амгалан байдалай, Эсгэн эрэлхэг хубүүдэй Зөрөөхын түлөө үргээгээр...

09.12.2023 он
Сахиурта
Эгүүридэ - во веки веков,
Үнэншэ - предвечно.

Баясхалан ДАБАИН

Буряадаа үргэлжлүүлэн байхаа